

BURAYI BİLİYOR MUSUNUZ?

Dünyanın nadir tabiat alanlarından: Acarlar Longozu

Zeynep Yelda Cuma

Araştırmacılara göre, Iğneada Longozu'nun Acarlar Longozu'ndan daha büyük olduğu söylene de Acarlar Longozu'nun tek parça olması dünyada dereceye girmesini sağlıyor. Dünya'da ise sadece Amazon ve Afrika Kongo Havzası'nda longozlar bulunuyor.

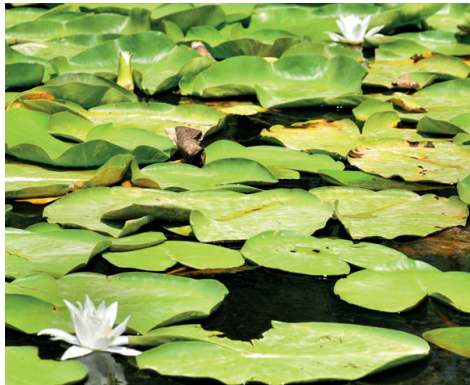
Longoz, subasar ormanı olarak tanımlanır ve oluşumu itibariyle dünyada nadiren görülür. Longoz; denize doğru akan derelerin getirdiği kumların, birikerek kıyıda set oluşturması ve dere ağzını kapatması sonucu akarsuyun biriktiği yerde oluşan bir özel ekosistemdir.

Kış ve ilkbahar mevsiminde sular altında olan longozlarda, yaz ve sonbaharda ise su kısmen çekilir. Tropikal ormanlara benzeyen longozlar taban su seviyeleri düştüğü zaman, kısa sürede longoz ekosistemi özelliklerini kaybeder. Bu ekosistemin devamlılığı için en temel

koşul, bol suyun devamlı var olmasıdır. Türkiye’de dört adet longoz bulunuyor: Kırklareli yakınlarındaki İğneada, Sakarya’daki Acarlar ve Sinop Sarıkum’daki longoz ormanlarının yanı sıra, Samsun Kızılırmak Deltası’nda da longoz niteliğine sahip ormanların çok küçük kalıntıları kalmıştır. Araştırmacılara göre, İğneada Longozu’nun Acarlar Longozu’ndan daha büyük olduğu söylenece de Acarlar Longozu’nun tek parça olması dünyada dereceye girmesini sağlıyor. Dünya’da ise sadece Amazon ve Afrika Kongo Havzası’nda longozlar bulunuyor.

Göl Soğanı

Nilüfer

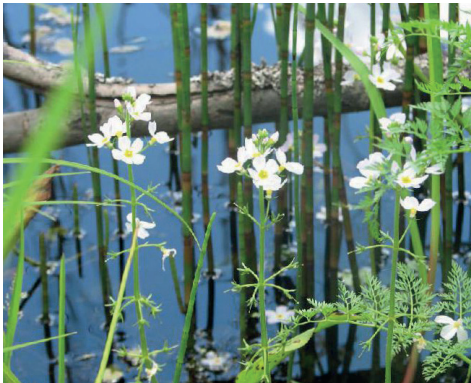
Su Menekşesi

Acarlar Longozu, Sakarya ilinin kuzeyinde Karasu ve Kaynarca ilçeleri arasında yer alan Türkiye'nin tek parça halindeki en büyük, dünyanın ise ikinci en büyük longoz (subasar) ormanıdır. Genişliği 250–1250 m, uzunluğu 7,5 km olup, toplamda 1562 hektarlık alanı kaplamaktadır. Oluşumu açısından tipik bir kıyı set gölüdür. Türkiye'de nadir bulunan subasar orman ekosistemiyle 1998 yılında Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun aldığı kararla ile '1. derece Doğal Sit Alanı' olarak koruma altına alınmıştır.

Gölde bir kısmı endemik olan bitki ve hayvan türleri

yaşar. Özellikle göçmen kuşların üreme ve kışlama alanıdır. Anadolu üzerinden geçen iki önemli göç yolunun birisi üzerinde bulunması bu sahayı göçmen kuşlar için eşsiz kılmaktadır. Acarlar Longozu, 2300 civarında bitki türüne de ev sahipliği yapmaktadır. 'Su Menekşesi' yurdumuzda endemik bir tür olarak yalnızca Acarlar Longoz'unda bulunur. Ayrıca nadir yetişen 'Göl Lalesi' de burada yetişmektedir. Çocuk felci tedavisinde kullanılan 'Göl Soğanı' nın ticareti ise bölgedeki köylüleri tarafından yapılmaktadır. Longozda yayın, kızılkanat, sazın balıkları; çevrede tavşan, tilki, yaban domuzu, gelincik, do-

Su Menekşesi

Su Menekşesi

Su Menekşesi

ğan ve sincap yaşamakta olup Longoz, Sakarya'daki tek Yaban Hayatı Geliştirme sahasıdır.

Acarlar Longozu'nda eskiden sandal ve deniz bisikleti kiralamak mümkün iken, korunması için alınan önlemler nedeniyle 2014 yılında longozun büyük bir çoğunluğu ziyaretçiye kapatılmıştır. Longozdaki yürüme alanı 750 metre kadar uzanan tahta bir platform ile sınırlandırılmıştır.

SON KALAN LONGOZ ORMANLARI DA TEHDİT ALTINDA

Çevre kirliliği, yerel halkın bilinçsizliği, küresel ısınma gibi birçok faktör longoz ormanlarını tehdit etmektedir. Longozları besleyen sulara yapılan barajlar bu tehditlerin en önemlilerindedir. Longoz ormanları oluşumları gereği alüvyon bakımından zengin topraklar olup, tarım için çok verimli alanlardır. Hal böyle olunca da, bölge halkı tarım yapmakta ve tarımda kullanılan ilaçlar bu kırılgan ekosistem için tehlike arz etmektedir.

